

Εσοδα του κρατικού προϋπολογισμού

Προβλέπεται να αυξηθούν συνολικά κατά 8,2% του ΑΕΠ το 2011. Στα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού συνεισφέρουν περισσότερο οι εισπράξεις από έμμεσους φόρους (9,4%), ενώ οι άμεσοι φόροι αναμένεται να επηρεαστούν αρνητικά κυρίως λόγω της ύφεσης του 2010

Τα νέα μέτρα που εξετάζει η κυβέρνηση

- 1. Αύξηση του χαμηλού συντελεστή ΦΠΑ σε 12%** (από 11% σήμερα)
- 2. Νέες αυξήσεις στις τιμές των τσιγάρων**
- 3. Αναβολή φόρου υπεραξίας από μετοχές στο Χρηματιστήριο Αθηνών.**
- 4. Μείωση φόρου στις επιχειρήσεις**
- 5. Αναδιάρθρωση των φοροελεγκτικών υπηρεσιών**

Αυξήσεις συντελεστών ΦΠΑ και των τιμών στα τσιγάρα

Φορολογικό νομοσχέδιο-σκούπα προωθεί το υπουργείο Οικονομικών για την τόνωση των εσόδων

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Τις τελευταίες πινελιές στο φορολογικό νομοσχέδιο που θα παρουσιασθεί σε δέκα μέρες στην τρόικα βάζει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης.

Ανακατατάξεις συντελεστών ΦΠΑ, αύξηση στις τιμές των τσιγάρων, αναστολή του φόρου υπεραξίας στο Χ.Α., αναδιάρθρωση των φοροελεγκτικών υπηρεσιών, μείωση των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις, ενώ δεν αποκλείεται να ενταχθούν διατάξεις που θα προβλέπουν νέες μειώσεις επιδομάτων στον δημόσιο τομέα.

Η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών μετρά τις ζημιές του 2010 που θα μεταφερθούν και στο επόμενο έτος και διαπιστώνει ότι χρειάζονται πολλά περισσότερα μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος. Παράγοντες του υπουργείου Οικονομικών μιλούν για μικρότερη μείωση του ελλείμματος το 2011 από όσο προβλέπει το μνημόνιο, εξαιτίας αφενός της αύξησης του ελλείμματος το 2009, της υστέρησης στα δημόσια έσοδα το 2010 αλλά και της μεγαλύτερης ύφεσης στην οικονομία το 2011. Τα γεγονότα αυτά θα οδηγήσουν σε νέες διαπραγματεύσεις και κατά συνέπεια σε νέα μέτρα που θα πλήξουν και πάλι την κατανάλωση και τους φορολογούμενους.

Όσον αφορά τις αλλαγές που θα επέλθουν στους συντελεστές ΦΠΑ, πέραν της έγκρισης της τρόικας η ελληνική κυβέρνηση αναμένει και το «πράσινο» φως από την Κομισιόν. Σύμφωνα με πληροφορίες το σχέδιο του οικονομικού επιτελείου προβλέπει:

1. Την αύξηση του χαμηλού συντελεστή 11% στο 12% ή 13% που θα συμπαράσσει και τον πολύ χαμηλό συντελεστή στο 6% ή 6,5% από 5,5%.

Από τον χαμηλό συντελεστή, που θα διαμορφωθεί στο 12% ή 13% όπως αναφέρεται και παραπάνω, θα μεταφερθούν στον πολύ χαμηλό συντελεστή είδη πρώτης ανάγκης όπως για παράδειγμα το γάλα και το ψωμί. Επίσης στον

Οι αποκλίσεις των εσόδων

	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΣΤΟΧΟΥ (%)
Τακτικά έσοδα	38.597	56.144	68,7
Άμεσοι φόροι	14.279	21.408	66,7
Φόρος εισοδήματος	10.277	15.180	67,7
Φυσικών προσώπων	6.815	10.230	66,6
Νομικών προσώπων	2.167	3.335	65,0
Ειδικών κατηγοριών	1.295	1.615	80,2
Φόροι στην περιουσία	365	680	53,7
Άμεσοι φόροι ΠΟΕ	1.570	2.761	56,9
Λοιποί άμεσοι φόροι	2.067	2.787	74,2
Έμμεσοι φόροι	22.040	31.787	69,3
Φόροι συναλλαγών	13.561	18.682	72,6
ΦΠΑ	12.783	17.542	72,9
πετρελαιοειδών	1.849	2.530	73,1
καπνού	562	866	64,9
λοιπών	10.372	14.146	73,3
Λοιποί φόροι συναλλαγών (μεταβίβαση κεφαλαίων) (χαρτόσημο)	778	1.140	68,2
(514)	(717)	(71,7)	
Φόροι κατανάλωσης	7.956	12.341	64,5
Φόρος ασφαλιστών	305	401	76,1
Τέλος ταξινόμησης οχημάτων	220	274	80,3
ΕΦΚ καυσίμων	4.040	5.953	67,9
Λοιποί ΕΦΚ (καπνού κ.λπ.)	2.474	3.680	67,2
Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων	520	1.352	38,5
Λοιποί φόροι κατανάλωσης	397	681	58,3
Έμμεσοι φόροι ΠΟΕ	252	398	63,3
Λοιποί έμμεσοι (για Ε.Ε.)	271	366	74,0
(164)	(224)	(73,2)	
Σύνολο φορολογικών εσόδων	36.319	53.195	68,3
Απολήψεις από Ε.Ε.	212	354	59,9
Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	2.066	2.596	79,6
Σύνολο μη φορολογικών εσόδων	2.278	2.950	77,2
Μη τακτικά έσοδα	1.161	1.656	70,1
Εσοδα καταργηθέντων ειδικών λογαριασμών	807	1.171	68,9
Εσοδα προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης	354	485	73,0
Γενικό σύνολο εσόδων	39.758	57.800	68,8
Επιστροφές εσόδων	3.259	5.100	63,9
Καθαρά έσοδα	36.499	52.700	69,3
Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων			
Εισροές Ε.Ε.	1.167	2.854	40,9
Ίδια έσοδα	182	161	113,2
Σύνολο	1.349	3.015	44,7
Σύνολο εσόδων κρατικού προϋπ/σμού	37.848	55.715	67,9
Εσοδα φορέων που αντικρίζονται με αντίστοιχες πληρωμές			
Εσοδα από ΝΑΤΟ	8	46	17,8
Σύνολο	8	46	17,8

Πηγή: Υπ. Οικονομικών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πολύ χαμηλό συντελεστή θα μεταφερθούν πιθανόν και τα φάρμακα ώστε να αποφευχθούν πε-

ραιτέρω δυσμενείς επιπτώσεις στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Ανοικτό παραμένει το θέ-

μα με τους συντελεστές ΦΠΑ στον κλάδο του τουρισμού. Το υπουργείο Οικονομικών σχεδιάζει τις ανωτέρω ανακατατάξεις προκειμένου να αποφύγει τη μαζική μετάταξη προϊόντων στον κανονικό συντελεστή 23% (όπως προβλέπει και το μνημόνιο), ώστε να μην υπάρξει έντονη επίπτωση στις τιμές και στην ανταγωνιστικότητα συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας. Οι παραπάνω περιγραφείσες ανακατατάξεις εκτιμάται ότι θα αποδώσουν πρόσθετα έσοδα λιγότερα του ενός δισ. ευρώ. Όπως διευκρινίζει το υπουργείο Οικονομικών, «στον βαθμό που οι μεταβολές στο καθεστώς ΦΠΑ των προϊόντων εμπίπτουν σε περιορισμούς της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία ΦΠΑ), το μέτρο αυτό θα οριστικοποιηθεί στο τελικό σχέδιο

Προβλέπεται επίσης η μείωση των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις.

του προϋπολογισμού, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή». Η οριστική απόφαση της Κομισιόν για το θέμα αυτό θα έχει δοθεί στην ελληνική κυβέρνηση μέχρι τις 18 Νοεμβρίου.

2. Νέες αυξήσεις στα τσιγάρα. Το υπουργείο Οικονομικών προαναγγέλλει ότι σε νέα αυξήσεις των τιμών στα τσιγάρα καθώς διαπιστώνει ότι, παρά τις τρεις απανωτές αναπροσαρμογές των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης, οι εισπράξεις του Δημοσίου από αυτήν την πηγή φορολόγησης δεν έχουν αυξηθεί στα επιθυμητά επίπεδα. Σύμφωνα με πληροφορίες, στο υπουργείο εξετάζουν την αύξηση του ποσοστού του πάγιου φόρου, που αποτελεί τμήμα του συνολικού επιβαλλόμενου ειδικού φόρου κατανάλωσης. Μια τέτοια κίνηση εκτιμάται ότι θα επηρεάσει με αυξήσεις μεγαλύτερες τις τιμές των «φθηνών» τσι-

γάρων και με μικρότερες αυξήσεις τα πιο «ακριβά» τσιγάρα οδηγώντας σε κλείσιμο της «ψαλίδας» των τιμών μεταξύ φθηνών και ακριβών τσιγάρων.

Σημειώνεται ότι το υπουργείο Οικονομικών είχε υπολογίσει ότι θα εισπράξει φέτος πρόσθετα έσοδα ύψους 1,13 δισ. ευρώ, από τις τρεις αλληλέγγυες αυξήσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Όμως, από την αρχή του τρέχοντος έτους μέχρι τον Σεπτέμβριο, τα έσοδα που μπήκαν στα ταμεία του κράτους από τη φορολογία στα προϊόντα καπνού ήταν αυξημένα μόλις κατά 180 εκατ. ευρώ.

3. Αναβάλλεται η αύξηση του φόρου υπεραξίας στο Χρηματιστήριο.

Ο νόμος στον οποίο θα γίνουν αλλαγές προέβλεπε τη φορολόγηση της υπεραξίας από την 1-1-2011 με 20% στα κέρδη από μετοχές που προκύπτουν από πώλησή τους σε διάστημα εντός τριών μηνών από την αγορά τους. Για κέρδη που προκύπτουν από την πώληση των μετοχών σε διάστημα πάνω από τρεις και έως 12 μήνες από την αγορά τους, ο φόρος υπεραξίας θα ήταν 10% ενώ για πάνω από δύο δεκα μήνες, δεν θα επιβαλλόταν φόρος υπεραξίας, αλλά φόρος πωλάσεων 0,15%. Οι έντονες αντιδράσεις των εμπλεκόμενων οδηγούν την ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών στην αναστολή του νόμου μέχρι τον Ιανουάριο του 2012. Πάντως ενδέχεται να αυξηθεί ο φόρος στις χρηματιστηριακές συναλλαγές στο 0,3% από 0,15% που είναι σήμερα.

4. Μείωση του φόρου στις επιχειρήσεις από το 2011.

Τη μείωση του φορολογικού συντελεστή των επιχειρήσεων (Ανωτάτων Εταιρειών και ΕΠΕ) θα περιλαμβάνει το σχέδιο νόμου του Νοεμβρίου. Ο συντελεστής στα αδιανέμητα κέρδη θα μειωθεί από την 1-1-2001 στο 20% από 24% που είναι σήμερα. Ωστόσο, η ηγεσία του υπουργείου δεν προτιμάει παρά τις έντονες αντιδράσεις της αγοράς να προχωρήσει σε αλλαγές στο συντελεστή των διανεμόμενων κερδών που ανέρχεται στο 40%.

Αναδιάρθρωση των εφοριών

Στην πλήρη αναδιοργάνωση της κεντρικής υπηρεσίας του υπουργείου Οικονομικών προχωρά στις αρχές του έτους η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών, ενώ ταυτόχρονα σχεδιάζει το κλείσιμο 100 εφοριών της περιφέρειας. Τις προηγούμενες μέρες, παρουσιάστηκε στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου από ιδιωτική εταιρεία, που το είχε αναλάβει, το έργο της καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης στην κεντρική υπηρεσία του υπουργείου Οικονομικών, αλλά και της παρουσίας του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών (του υπουργείου Οικονομικών) άλλων χωρών της Ε.Ε. Όπως αποδείχθηκε, η χώρα μας ακολουθεί την ίδια δομή με τις χώρες της Ε.Ε., ωστόσο δεν λειτουργούν σωστά ή αλλιώς αποδοτικά για το ελληνικό Δημόσιο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται αρχικώς η αναδιάρθρωση της διεύθυνσης ελέγχου, η οποία θα αποτελείται πλέον από τα εξής τμήματα:

- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου φυσικών προσώπων.
- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου και επανελέγχου νομικών προσώπων και μεγάλων επιχειρήσεων.
- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου ενδοομιλικών συναλλαγών (transfer pricing) και offshore επιχειρήσεων.
- Σχεδιασμού και συντονισμού ελέγχου ηλεκτρονικού εμπορίου ποινών.

Την ίδια στιγμή, ο υφυπουργός Οικονομικών κ. Κουσελάς εκπονήσει σχέδιο για την κατάργηση 100 εφοριών στην περιφέρεια. Από τις 300 εφορίες που λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα υπολογίζεται ότι θα μείνουν 200. Οι 100 εφορίες που θα καταργηθούν είναι μικρές ΔΟΥ, που υπολειμμένων και οι υπάλληλοί τους θα μετακινηθούν σε μεγαλύτερες εφορίες ή σε ΔΟΥ που θα συγχωνευθούν. Το οικονομικό επιτελείο επιδιώκει να βελτιώσει την απόδοση των φορολογικών υπηρεσιών με αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας τους. Η φιλοσοφία της εκ βάθρων αναδιάρθρωσης του υπουργείου είναι η εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση των φορολογουμένων, η δημιουργία εφοριών τύπου ΚΕΠ. Τομή στην αναδιάρθρωση των εφοριών θα αποτελέσει η κατάργηση της διεύθυνσης του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Σε ρόλο «πυροσβέστη» ο Τρισέ για τα swaps της Ελλάδας

Υπό τον φόβο να ενταχθεί το αρνητικό κλίμα στις αγορές απέναντι στην Ελλάδα και εν αναμονή των οριστικών ανακοινώσεων από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) για την αναθεώρηση των στατιστικών στοιχείων της χώρας, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) απέφυγε να δώσει στη δημοσιότητα στοιχεία για τις συμφωνίες ανταλλαγής (swaps) που έχει συνάψει η Ελλάδα. Την ίδια ώρα, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΧ) ανακοίνωσε χθες ότι την ερχόμενη Τρίτη θα προχωρήσει στην έκδοση εντόκων γραμματίων εξάμηννης διάρκειας, όπως ήταν άλλωστε προγραμματισμένο. Ωστόσο, με δεδομένο ότι οι αλλαγές αναχρηματοδότησης έχουν καλυφθεί από τις προηγούμενες εκδόσεις εντόκων γραμματίων, το οικονομικό επιτελείο αποφάσισε να ζητήσει α-

πό την αγορά μόλις 300 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με δημοσίευμα του Bloomberg, η ΕΚΤ απέρριψε αίτημά του να δώσει στη δημοσιότητα δύο έγγραφα που συντάχθηκαν για το εκτελεστικό συμβούλιο της τράπεζας και αφορούσαν τα swaps της Ελλάδας, με τα οποία έχει αποκρύψει χρέος της.

«Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα δύο έγγραφα θα υπονομούσαν την εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης σε ό,τι αφορά την αποτελεσματική άσκηση της οικονομικής πολιτικής», σημειώνει ο κ. Τρισέ σε επιστολή του στις 21 Οκτωβρίου, με την οποία απορρίπτει το αίτημα, σύμφωνα με το Bloomberg. Μάλιστα, συμπληρώνει ότι οι αποκαλύψεις στο τρέχον ευάλωτο περιβάλλον της αγοράς συνιστούν ένα οξύ ρίσκο, που θα ενισχύσει τη μεταβλητότητα και την αστάθεια.

Έκδοση εντόκων γραμματίων εξάμηννης διάρκειας, την ερχόμενη Τρίτη.

Επί της ουσίας, το μεγαλύτερο swap που «καίει» αυτή τη στιγμή τη χώρα, είναι αυτό που έγινε επί υπουργίας του κ. Αλογοσκούφη (το 2005), «πάνω» στο αρχικό swap της Goldman Sachs το 2001. Όταν ζητήθηκε από τη Eurostat το 2008 να ενημερωθεί σχετικά με τα swaps των χωρών-μελών της Ευρωζώνης, η Ελλάδα απέκρυψε το δεύτερο swap, το οποίο αυτή τη στιγμή καταγράφεται από τη Eurostat στο δημόσιο χρέος και ανέρχεται στα 5 δισ. ευρώ. Το πρώτο έγγραφο το οποίο ζη-

τησε το Bloomberg από την ΕΚΤ, τιτλοφορείται «Η επίδραση του κυβερνητικού ελλείμματος και χρέους από τα εξωχρηματιστηριακά swaps: η ελληνική υπόθεση». Το δεύτερο έγγραφο εξετάζει την «Titlos Plc» - μια τιτλοποίηση που επέτρεψε στην Εθνική Τράπεζα να ανταλλάξει swaps με ελληνικό χρέος αντί χρηματοδότησης από την ΕΚΤ. Πρόκειται για το swap του 2005 που προαναφέραμε.

Ο κ. Τρισέ στην απάντησή του στο πρακτορείο Bloomberg υποστηρίζει ότι τα δύο ντοκουμέντα δίνουν στους αξιωματούχους μια άποψη για την επίδραση των swaps και αναλύουν πώς η «Titlos» θα επηρέαζε «το θεσμικό πλαίσιο των collateral για το ευρωπαϊκό σύστημα, καθώς και τα μέτρα που σχετίζονται με τη διαχείριση ρίσκου». Επίσης, αναφέρει πως τα έγγραφα χρησιμοποιήθηκαν για τη

λήψη αποφάσεων και γι' αυτό δεν μπορούν να γνωστοποιηθούν. Μάλιστα, προσθέτει ότι τα έγγραφα είναι παλαιά πλέον και θα μπορούσαν να παραπλανήσουν τους επενδυτές, καθώς «τα πλήρη στοιχεία θα δημοσιοποιηθούν από τη Eurostat» το αργότερο έως τη 15η Νοεμβρίου.

Πέραν αυτού, το υπουργείο Οικονομικών συνεχίζει το πρόγραμμα δανεισμού μέσω εντόκων γραμματίων. Την Τρίτη, 9 Νοεμβρίου, ο ΟΔΔΧ θα εκδώσει γραμμάτια 26 εβδομάδων με στόχο να δανειστεί 300 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό μαζί με τις μη ανταγωνιστικές προσφορές μπορεί να φτάσει έως τα 480 εκατ. ευρώ. Η απόφαση για δανεισμό ενός τόσο μικρού ποσού (συνήθως από τα γραμμάτια αντλούνται από 900 εκατ. ευρώ και πάνω) αποδίδεται σε δύο παράγοντες: 1. Στο ότι οι ανάγκες αναχρημα-

τοδότησης (περίπου 4 δισ. ευρώ) έχουν ήδη υπερκαλυφθεί από τις δημοπρασίες των γραμματίων που έγιναν τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο, όπως και αντιλήθηκαν 5 δισ. ευρώ.

2. Στο ότι η έκδοση θα γίνει σε μια χρονική συγκυρία κατά την οποία είναι ανοικτό το ενδεχόμενο πρόωγων εκλογών και η αγορά έχει οδηγήσει το κόστος δανεισμού του Δημοσίου σε πολύ υψηλό επίπεδο. Χθες, η διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού κινήθηκε στην περιοχή των 910 μονάδων βάσης, ελαφρώς υψηλότερα από ό,τι προχθές. Αυτό συνεπάγεται ότι και το επιτόκιο των γραμματίων που θα εκδοθούν την Τρίτη, θα είναι μάλλον μεγαλύτερο από την τελευταία αντίστοιχη δημοπρασία (4,54%).